

**EU:n metsäkatoasetusta
täydentävä kansallinen laki**

***Luken lausunto maa- ja
metsätalousvaliokunnalle
23.9.2025***

Esa-Jussi Viitala, Antti Mutanen & Matleena Kniivilä
Erikoistutkija, Luonnonvarapolitiikat ja markkinat

Luonnonvarakeskuksen lausunto (1/2)

Luke näkee hallituksen esityksen (HE 77/2025 vp) yleisesti ottaen huolellisesti valmisteltuna. Luke kiinnittää kuitenkin huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. EUDR kieltää **ikimetsien** hakkuut (primaarimetsät, luonnontilaiset/luonnontilaisen kaltaiset metsät). Suomessa näitä metsiä on n. 49 000 ha, Etelä-Suomessa noin 6 000 hehtaaria. **Ikimetsien sijaintia ei tiedetä.**
 - ☐ Ikimetsät tulisi kartoittaa mahdollisimman nopeasti, mukaan lukien yksityismetsissä sijaitsevat, ja niiden omistajille tulisi tarjota riittäviä taloudellisia korvauksia metsien säilyttämiseksi hakkuiden ulkopuolella.
 - ☐ Ikimetsien kartoittaminen olisi erittäin tärkeää myös RED III -direktiivin kansallisen täytäntöönpanon kannalta. Direktiivin mukaan ikimetsistä tuleva puu ei ole 'kestävää' eikä siten myöskään 'nollapäästöistä' (vrt. Luken lausunto RED III:n täytäntöönpanosta, 5/2025).
<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2025-AK-22320.pdf>
2. **Metsänkäyttöilmoituksiin** tulisi lisätä ilmoittajan vakuutus siitä, että hakkuu ei aiheuta metsäkatoa (esim. ikimetsiä ei hakata). Samansisältöinen vakuutus tulisi sisällyttää myös **puutavaran mittaustodistuksiin**. Vastuiden selkeyttämiseksi asia tulisi sisällyttää myös **metsänhakkuusopimuksiin**.

Luonnonvarakeskuksen lausunto (2/2)

3. Monet pienet toimijat eivät vielä ole tietoisia metsäkatoasetuksen vaatimuksista (mm. puutavaran hankintahakkaajat, polttopuun myyjät). Aktiiviseen viestintää myös näille toimijoille kannattaisi edelleen panostaa.
4. Ruokavirastolle (myös Tullille ja Suomen metsäkeskukselle) tulee varmistaa riittävät resurssit tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi.

Taustaa

- Luke osallistui EUDR:n kansallista toimeenpanoa valmistelevan työryhmän toimintaan
- Luke tuotti kaksi raporttia työryhmän käyttöön
 - EU:n metsäkatoasetuksen mahdolliset vaikutukset Suomessa, kevät 2024
 - Ikimetsän kriteerit Suomessa, kevät 2025

Kiitos!

